

[Samuelson.]

af udtryk som tyranni, diktatur, lakajer, marionetvalg, 5. kolonnevirksomhed osv.

Det er ganske forbavsende, at ophidselsen kan blive så stor, når man stadig væk kan konstatere, at vi i foråret gennemførte en af Europas mest demokratiske love vedrørende universiteternes styrelse. Denne lov blev vedtaget af folketingets flertal, der i betænkningen anførte, at der skulle være adgang til listevalg, og at mandaterne skulle vare et år. Dette har man accepteret på Odense universitet, men det vil studenterrådene i København og Århus ikke. Det virker ejendommeligt, at socialdemokratiet og SF fremsætter lovforslag om ændring af loven, få dage før valgene skal finde sted, især da de ved at fremsætte forslaget direkte anerkender, at ministerens fortolkning af loven er rigtig. Hvis deres forslag blev gennemført, ville man da ikke føle sig helt til nar i Odense? Tænk, man troede dér, at man skulle rette sig efter loven!

Studenterrådet i København mener, at undervisningsministeren lader hånt om demokratiet, når han ikke retter sig efter urafstemningen ved Københavns universitet. Dertil er at sige, at for det første kan en enkelt befolkningsgruppe ikke sætte en lov ud af kraft, og vi har kun fået tilkendegivelse fra ca. 4.000 ud af nogle og tyve tusinde københavnske studenter om, at man ikke vil acceptere loven. Ca. 1.000 stemte blankt ved afstemningen, og ca. 2.000 gik ind for de konservative studenteres forslag. Så er spørgsmålet, hvor man placerer det forkætrede tavse flertal, som Jørgen Schleimann i går gav en smuk oprejsning i dagbladet Politiken, hvor han skriver, at

„Dér, hvor det tavse flertal i frihed har haft den afgørende praktiske indflydelse på, om en politisk valgmulighed skulle realiseres eller forkastes, har de mest menneskevenlige samfund udviklet sig under det repræsentative demokratis forskellige former.“

Ole Espersen har lavet et responsum, som man fra studenterrådet lægger megen vægt på; det er mærkeligt, at man ikke har fået det offentliggjort i sin helhed, når det er så vigtigt et dokument. Man har kun kunnet læse nogle brudstykker af det i dagspressen, hvor han bl. a. siger, at ministeren må afveje de forskellige interesser over for hinan-

den, når han skal fastsætte valgeregler. Hvis man nu sagde, at ministeren havde taget hensyn til det tavse flertal, ville ministeren selvfølgelig blive skældt ud som reaktionær, men det er heller ikke det, ministeren har gjort. Han har taget hensyn til noget meget konkret, nemlig den lov, der blev gennemført, sammenholdt med flertalsbetænkningen, hvori det hedder, at valgereglerne bør fastsættes således, at der gennem forholdstalsvalgmåden sikres en rimelig repræsentation for de forskellige synspunkter, som måtte findes blandt de studerende og lærerne.

Studenterrådets valgeregler giver ikke adgang til anvendelse af forholdstalsvalgmåden, og her vil jeg understrege, at der kun står, at der skal være adgang. Der er intet, der forhindrer studenterne i kun at opstille én liste, hvis de kan blive enige om det. Efter studenternes valgeregler kan der endvidere udskrives nyvalg når som helst, når $\frac{2}{3}$ af studenterrådet eller $\frac{1}{5}$ af samtlige studerende ønsker det. Det strider også imod loven, der kræver valg af repræsentanter for 1 år ad gangen. For at skære det ud i pap: det drejer sig om, at folketingets flertal ønsker direkte valg, studenterrådet indirekte, og her vil jeg gerne citere Werner Thierry, der i går skrev i Politiken — og jeg undertreger, at der er vist ingen, der kan anerkende, at Werner Thierry er særlig højreorienteret:

„Indirekte valg plejer at være et middel til at koncentrere magten et sted midt imellem vælgerne og repræsentationen, lidt uden for alfarvejs, og er det ikke i disse tider i demokratiets, dvs. de enkelte vælgers, interesse at begrænse en sådan magtkoncentration — ikke mindst den magt, der brygges sammen inden for murene i de store organisationer?“

Jeg er afgjort tilhænger af nærdemokrati, hvor det kan praktiseres, men hvor det er umuligt, og det er det på store institutioner som vore universiteter, ønsker mit parti den bedste form for repræsentativt demokrati. Det er det, vi har udtrykt i styrelsesloven, og derfor mener vi ikke, det kan nytte noget at føre nye forhandlinger mellem ministeren, universiteternes rektorer og studenterrådet om nye valgeregler. For det første kan det ikke nås, inden valgene skal finde sted, og nu skal man gerne til at kaste sig ud i det